

รายงานแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพิบูล
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

คำนำ

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ(สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้พัฒนาเครื่องมือการประเมินเชิงบวก เพื่อเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตและเป็นกลไกในการสร้างความตระหนัก ให้หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและมีคุณธรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐได้รับทราบถึงสถานะและปัญหาการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์กร ผลการประเมินประเมินที่ได้จะช่วยให้หน่วยงานภาครัฐสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานการให้บริการ สามารถอำนวยความสะดวกและตอบสนองต่อประชาชนได้ยิ่งขึ้น ซึ่งถือเป็นการยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานภาครัฐ และสำหรับนำไปจัดทำแนวทางมาตรการต่างๆในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบอบราชการต่อไป

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพิบูลย์ ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต ในการปฏิบัติงาน โดยวิเคราะห์ ความเสี่ยงการทุจริต เพื่อกำหนดแผนมาตรการสำคัญเร่งด่วนเชิงรุกในการป้องกัน ไม่ให้เกิดการทุจริต มุ่งการบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐ ที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อย นอกจากนี้ ยังนำความเสี่ยงการทุจริตที่ได้นี้มากำหนดเป็นมาตรการภายใน เพื่อป้องกันการทุจริต ของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพิบูลย์

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพิบูลย์

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยง	๑
ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)	๒
ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ	๓
ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๔
ตารางที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง	๕
ตารางที่ ๖ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง	๖
ตารางที่ ๗ จัดทำระบบความเสี่ยง	๗
ตารางที่ ๘ ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง	๗

แบบรายงานแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
หน่วยงาน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอฟิปูน

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต 9 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนที่ 1 การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ 1 นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ 1 ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียดรูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยง **ซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor**

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา / พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้น หรือมีประวัติ มีมานานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา / พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนใช้เสมอ)

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknow Factor
๑.	ด้านกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง -ขอบเขตงาน (TOR) ไม่ชัดเจน ข้อมูล คุณลักษณะสินค้าไม่ครบถ้วน	√	
๒	กระบวนการคัดเลือกผู้ให้บริการที่อาจไม่เข้มแข็ง และ การสืบราคาที่กำหนดว่าต้อง ๓ รายขึ้นไป อาจไม่ได้มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการจริง	√	
๓.	ตรวจรับวัสดุโดยไม่ดูรายละเอียดของงาน หรือพัสดุให้ชัดเจน	√	

2. ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ 2 ให้นำข้อมูลจากตารางที่ 1 มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

สถานะสีเขียว	ความเสี่ยงระดับต่ำ
สถานะสีเหลือง	ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้
สถานะสีส้ม	ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
สถานะสีแดง	ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑.	-ขอบเขตงาน (TOR) ไม่ชัดเจน ข้อมูลคุณลักษณะสินค้าไม่ครบถ้วน อาจทำให้ได้สินค้าไม่มีคุณภาพ ไม่ตรงกับความต้องการที่จะใช้			√	
๒	กระบวนการคัดเลือกผู้ให้บริการที่อาจไม่เข้มแข็ง และการสืบราคาที่กำหนดว่าต้อง ๓ รายขึ้นไป อาจไม่ได้มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการจริง		√		
๓.	ตรวจรับวัสดุโดยไม่ดูรายละเอียดของงานหรือพัสดุให้ชัดเจน			√	

3. ขั้นตอนที่ 3 เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ขั้นตอนที่ 3 นำโอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็นสีส้ม และสีแดง จากตารางที่ 2 มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง ที่มีค่า 1-3 คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า 1-3 เช่นกัน

เกณฑ์ในการให้ค่า 1-3 มีดังนี้

3.1 ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้น เป็น MUST หมายถึงว่ามีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกัน ไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ 3 หรือ 2

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึงว่ามีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ 1 เท่านั้น

3.2 ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐเครือข่าย ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer / User ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือระดับการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ 1 หรือ 2

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

(หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ จำเป็นของการ เฝ้าระวัง			ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ			ค่าความเสี่ยง รวม(จำเป็นx ความรุนแรง)		
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑
๑.	-ขอบเขตงาน (TOR) ไม่ชัดเจน ข้อมูลคุณลักษณะสินค้าไม่ครบถ้วน อาจทำให้ได้สินค้าไม่มีคุณภาพ ไม่ ตรงกับความต้องการที่จะใช้		๒			๑			๒	
๒.	ตรวจรับวัสดุโดยไม่ดูรายละเอียดของ งานหรือพัสดุให้ชัดเจน		๒			๒			๔	

ตารางที่ 3

นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงใน ช่องสีส้ม และสีแดง จากตารางที่ 2 มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

แนวทางในการพิจารณา ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

4. ขั้นตอนที่ 4 การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ขั้นตอนที่ 4 ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ 3 มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริตว่า มีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ ซึ่งแบ่งได้เป็น 3 ระดับ ดังนี้

- ดี** จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ให้บริการ / ผู้รับมอบผลงาน
องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
- พอใช้** จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ให้บริการ / ผู้รับมอบ
ผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ
- อ่อน** จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบ
ถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
-ขอบเขตงาน (TOR) ไม่ชัดเจน ข้อมูลคุณลักษณะสินค้าไม่ครบถ้วน อาจทำให้ได้สินค้าไม่มีคุณภาพ ไม่ตรงกับความต้องการที่จะใช้	ดี			ค่อนข้างสูง
ตรวจรับวัสดุโดยไม่ดูรายละเอียดของงานหรือพัสดุให้ชัดเจน	พอใช้			ค่อนข้างสูง

5. ขั้นตอนที่ 5 แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ 5 ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control Matrix Assessment ในตารางที่ 4 ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง อยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง

(กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงในตารางที่ 4 ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง เลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ หรือ ค่อนข้างต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการงานหรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตนำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม)

ตารางที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อแผน (แผนบริหารความเสี่ยงกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต (ควบคุมความเสี่ยงการทุจริต)
๑	ตรวจรับวัสดุโดยไม่ดูรายละเอียดของงานหรือพัสดุให้ชัดเจน	๑. แจ้งให้กรรมการทราบก่อนดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ๒. กรรมการตรวจสอบพัสดุให้ตรงกับคุณลักษณะของพัสดุตามรายงานร่าง TOR และใบส่งสินค้า ๓. ถ้าสินค้าไม่ตรงกับคุณลักษณะให้แจ้งผู้ขาย/ผู้รับจ้างเปลี่ยนสินค้า
๒	-ขอบเขตงาน (TOR) ไม่ชัดเจน ข้อมูลคุณลักษณะสินค้าไม่ครบถ้วน อาจทำให้ได้สินค้าไม่มีคุณภาพ ไม่ตรงกับความต้องการที่จะใช้	๑. ระบุรายละเอียด/รายการ/ปริมาณ/คุณลักษณะของพัสดุ ให้ครบถ้วน

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ตารางที่ ๖ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑	๑.แจ้งให้กรรมการทราบก่อน ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ๒.กรรมการตรวจสอบพัสดุให้ตรงกับ คุณลักษณะของพัสดุตาม รายงานร่าง TOR และใบส่งสินค้า ๓.ถ้าสินค้าไม่ตรงกับคุณลักษณะให้ แจ้งผู้ขาย/ผู้รับจ้างเปลี่ยนสินค้า ๔.อบรมบุคลากรให้มีความรู้ เกี่ยวกับ พรบ.การจัดซื้อจัดจ้างและ การบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐	ตรวจรับวัสดุโดย ไม่ดูรายละเอียด ของงานหรือพัสดุ ให้ชัดเจน		✓	
๒	๑. ระบุรายละเอียด/รายการ/ ปริมาณ/คุณลักษณะของพัสดุ ให้ ครบถ้วน	ขอบเขตงาน (TOR) ไม่ชัดเจน ข้อมูล คุณลักษณะสินค้า ไม่ครบถ้วน อาจ ทำให้ได้สินค้าไม่มี คุณภาพ ไม่ตรง กับความต้องการ ที่จะใช้		✓	

ขั้นตอนที่ ๗ ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

๗.๑ สถานะสีแดง เกินกว่ายอมรับ ควรมิกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต(สถานะสีแดง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
ไม่มี	

๗.๒ สถานะสีเหลือง เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมิกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต(สถานะสีเหลือง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
ตรวจรับวัสดุโดยไม่ดูรายละเอียดของงาน หรือพัสดุให้ชัดเจน	-อบรมบุคลากรให้มีความรู้เกี่ยวกับ พรบ.การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ -ถ่ายภาพการตรวจรับ และสินค้า แนบรายงานการเบิกจ่าย
ขอบเขตงาน (TOR) ไม่ชัดเจน ข้อมูลคุณลักษณะสินค้าไม่ครบถ้วน อาจทำให้ได้สินค้าไม่มีคุณภาพ ไม่ตรงกับความ ต้องการที่จะใช้	-อบรมบุคลากรให้มีความรู้เกี่ยวกับ พรบ.การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ -สร้างแบบฟอร์มรายงาน ข้อมูลคุณลักษณะสินค้า และมีการนำไปใช้ตามกรณีที่เหมาะสม

๗.๓ สถานะสีเขียว ยังไม่เกิดขึ้น ให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ความเสี่ยงการทุจริต(สถานะสีเขียว)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
ไม่มี	

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๘ ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต(เขียว เหลือง แดง)		
	เขียว	เหลือง	แดง
		ปานกลาง	